

SO 201

ДЕМОКРАЦИЯ И ПРАВА НА ЧОВЕКА

Приета: прот. №6 от 25.02.2005г., актуализирана с прот.№ 14/07.03.2016 г.

Лектор: проф.Румен Вълчев

АНОТАЦИЯ

Лекционният курс цели запознаването на студентите с основите на функциониране на демократичното общество и на правата на човека. Курсът дава възможност за изследване установяващата се демокрация в България особеностите на българския преход, Европейската конституция и Конституцията на Република България.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на дисциплината е да формиране на знания и на изграждане на умения за анализ на тенденциите на развитие на демокрацията и по специално на демокрацията в бившите тоталитарни общества.

По-конкретно, студентите трябва да придобият умения:

за анализ на тенденциите на развитие на демократичното общество, на правните норми и на институциите на демократичното общество, умения за сравнителен анализ между демократичните и недемократичните системи на управление.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината е въвеждаща и основополагаща за общата социална и политическа култура на студентите е може да бъде преподавана в първи курс без да е необходимо натрупани знания по други дисциплини.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Връзки с обществеността	Задължителна	5	50			50	25		25	
Психология	Избираема	5	50			50	25		25	
Журналистика	Задължителна	5	50			50	25		25	
Социални дейности и консултиране	Задължителна	5	50			50	25		25	
Обществени комуникации и социална психология	Задължителна	5	50			50	25		25	
Журналистика и Връзки с обществеността	Задължителна	5	50			50	25		25	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Какво е демокрация. Основни понятия на демокрацията и често срещани грешки и злоупотреби с термина

Тема 2. Съществуващи видове демокрация. Директна или представителна демокрация. Мажоритарна или супермажоритарна демокрация. Конкурентна или демокрация на консенсуса. Централизирана и децентрализирана демокрация

Класификация на формите на не-демократични политически системи

Тема 3. Власт и демокрация. Какво представляват силата и властта и какво е тяхното място в демокрацията? Характеристики на политическата власт. Източници на политическа власт

Тема 4. Конституция. Понятие за “конституция”. Цел и ползи от конституцията в демократичните общества. Понятието за конституционализъм. Принципи на конституционализма. Връзката между конституционализъм и понятието за “върховенство на закона”. Конституция на Република България.

Тема 5. Права на човека. Връзка между демокрация и правата на човека? Дефиниране и обяснение на Права на Човека. Категории Права на човека. Права на човека като носител на стандарти за управление и политика. Демокрация и Права на човека. Всеобща декларация за правата на човека.

Тема 6. Основни характеристики на демокрацията. Демократични показатели. Либерални показатели. Неолиберални показатели.

Тема 7. Аргументи “за” и “против” демокрацията. Аргументи за обосноваване на демокрацията. Вътрешно присъщи аргументи в полза на демокрацията. “Инструментални” аргументи в полза на демокрацията. Цели и ценности, които най-добре се обслужват от демокрацията. Качества, характерни за либералната демокрация. Качества, характерни за не-либералните демокрации.

Тема 8. Място на гражданина в демокрацията. Политически статут на индивида в различните политически системи. Роля на гражданина в демокрацията? Взаимоотношения между демократичните ценности и стандартите за постигане на гражданство. Отговорностите на гражданите при демокрация.

Тема 9. Характеристики на общество, водещо към демокрация и на общество, отклоняващо се от демокрацията. Българското общество в преходния период.

Тема 10. Характеристики на социалните групи и сдруженията, водещи и отклоняващи се от демократичното общество.

Характеристика на социалната диференциация в преходния период в България.

Тема 11. Характеристика на политическите лидери и лицата на обществена служба, подпомагачи и пречещи на демокрацията. Анализ на действията на българските политически лидери. Българската администрация в условията на прехода.

Тема 12. Характеристики на институциите, подпомагачи и пречещи на демократичното общество. Анализ на установяващите се демократични институции в България.

Тема 13. Възможности за обсъждане, избор и участие на гражданите в демократичното общество. Средства за промяна, когато гражданите не са доволни от резултатите.

Тема 14. Оценка на обществената политика при демокрацията. Стандарти за оценка на обществената политика при демокрацията. Обществената политика и реакциите на българското общество.

Тема 15. Гражданско общество и демокрация. Взаимовръзки между гражданското общество и политическите и управленските институции. Функции на гражданското общество. Развитие на гражданското общество в България.

Тема 16. Медии в демократичното общество. Взаимовръзките между съобщителните средства на гражданското общество и функционирането на демокрацията. Функции на медиите в демократическата политическа система. Характеристики на медиите, които допринасят за демокрацията. Характеристики на медиите, които накърняват демокрацията.

Тема 17. Показатели за прогреса към демокрация. Изследване на преобразуванията в българското общество с помощта на съществуващите показатели за прогреса към демокрация.

Тема 18. Наследство от не-демократичното управление /от тоталитарното общество/. Лични модели на мислене и поведение. Социални, икономически и политически препятствия.

Тема 19. Характеристики на развитите демокрации. Демокрациите в рамките на Европейската общност- присъединяването на България към Европейския съюз като изпълнение на критериите за демократично развитие.

Тема 20. Условия, които поставят демокрацията в опасност. Основни проблеми пред българската демокрация – анализ и перспективи.

КУРСОВА ЗАДАЧА

Предлага се списък от индивидуални задачи за всеки студент, които се разработват през семестъра. Защитата се провежда в края на семестъра.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Работа на всеки студент през семестъра се оценява на основа изпълнението на курсовата задача и активността на студентите по време на занятия.

Семестриалният изпит е писмен. Освобождаване от него се допуска с много добра и отлична оценка получена при защитата на курсова задача.

При формирането на крайната оценка освен резултата от семестриалния изпит се има предвид и текущата оценка.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Вълчев Румен, Основи на демокрацията, С., 2005, център "Отворено образование".
2. Глен Бек, Залезът на демокрацията, СИЕЛА 2011-11-17
3. Йонко Йотов, Увод в международната защита правата на човека -, Труд, 2009
4. Орлин Борисов, Международно-правна защита правата на човека, Нова звезда, 2010.

SO 201

ДЕМОКРАЦИЯ И ПРАВА НА ЧОВЕКА

Лектор: Проф.Румен Вълчев

1. Какво е демокрация?
2. Съществуващи видове демокрация. Недемократични политически системи.
3. Власт и демокрация. Характеристики на политическата власт. Източници на политическа власт.
4. Политика и политически процес.
5. Политически партии.
6. Избори.
7. Конституция. Конституционализъм. Принципи на конституционализма. Конституционализъм и "върховенство на закона".
8. Права на човека. Категории права на човека. Права на човека и демокрация.
9. Граждански и политически права.
10. Социални и икономически права.
11. Права на детето.
12. Права на малцинствата.
13. Културни права.
14. Права на жените.
15. Права на работниците – мигранти.
16. Основни характеристики на демокрацията.
17. Аргументи "за" и "против" демокрацията. Ценности и цели на демокрацията.
18. Характеристика на общество, водещо към демокрация, и на общество, отклоняващо се от демокрацията. Характеристика на социалните групи и сдруженията, водещи и отклоняващи се от демократично общество. Характеристика на политическите лидери и лицата на обществена служба, подпомагачи и пречещи на демокрацията. Характеристика на институциите, подпомагачи и пречещи на демократичното общество.
19. Място на гражданина в демокрацията. Права и отговорности на гражданина в демокрацията.
20. Гражданско общество и демокрация.
21. Медии в демократичното общество.
22. Обществено мнение.
23. Корупция.
24. Общества в преход към демокрация. Наследство от недемократични форми на обществено устройство. Показатели за прогреса към демокрация.
25. Характеристики на развитите демокрации. Условия, които поставят демокрацията в опасност.
26. Конституция на Република България.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Вълчев Румен, Основи на демокрацията, С., 2005, център “Отворено образование”.
2. Глен Бек, Залезът на демокрацията, СИЕЛА 2011-11-17
3. Йонко Йотов, Увод в международната защита правата на човека -, Труд,2009
4. Орлин Борисов, Международно-правна защита правата на човека, Нова звезда, 2010.

DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS

ANNOTATION

The course aims at the development of general knowledge of the foundations and principles of the democratic society and of the Human Rights. The course is focused on the analysis of the emerging Bulgarian democratic society and on the democratic order of the European Union and especially on the Constitution of Republic of Bulgaria and on the European Constitution.